

Oplysninger, at Forholdet kom til at staa klart for os. Det henstiller jeg til den højtærede Finansminister og haaber, at han ikke vil skuffe os i de Forventninger, som jeg og flere med mig i den Henseende nære.

Schmidt: Det foreliggende Forslag gaar jo ud paa en Gentagelse af den Tælling, som blev foretaget i Aaret 1897. Man ser ikke af den sidste Haandværks- og Industritælling, hvilke Forskydninger der har været i de forskellige Industriefag, men det vil man komme til at se ved den Tælling, som nu bebudes til 1906. Man ser af den foreliggende Industristatistik en Opgørelse over, hvor mange store og hvor mange smaa Forretninger der er, og hvor mange Arbejdere der er beskæftiget i samme. Det er jo meget interessant at se, men rigtigt interessant bliver det dog først, naar man kan anstille en Sammenligning med den Haandværks- og Industritælling, som nu skal finde Sted efter det foreliggende Forslag.

Det er jo meget almindeligt, især i vore Dage, at man benytter sig af Statistikens Tjeneste. Den er jo af overordentlig stor Værdi for os. Der er jo ikke et Fag eller en Institution, uden at de søge at udnytte, hvad der kan fremkomme gennem Statistikkens. Mærkeligt nok er det, at Industrien er en af de Virksomheder, som har staaet længst tilbage i Benyttelsen af statistiske Oplysninger. Jeg hørte af den højtærede Finansminister, at det egentlig havde været Meningen, at en saadan Haandværks- og Industritælling skulde foretages hvert tredje Aar, men det er altsaa ikke sket. Det fremgaar jo af Anmærkningerne, at det er Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk, som har taget Initiativet til at faa saadanne Tællinger foretagne. Men hvorfor skal Initiativet udgaa derfra? Lad os hellere slaa fast, at Tællingen skal ske med bestemte Mellemrum.

Dette Lovforslag kan jeg give min bedste anbefaling, men der er noget, jeg ønsker føjet dertil. Man har nemlig ingen Oplysninger om, hvor mange Lærlinge med Kontrakt der er i de forskellige Industriefag. Man har en Fortegnelse over de forskellige Arbejdere i alle Aldere, 14—18 Aar o. s. v., men der er intet anført om, hvor mange Lærlinge med Kontrakt der er beskæftiget. Jeg tror, det vilde have overordentlig stor Betydning at faa at se, hvorledes Forholdet er mellem vore Lærlinges Antal og Antallet af de i Faget

værende Svende. Det er jo en Kendsgerning, at der er mange Mestre eller Fabrikkanter, der staa udelukkende med Lærlinge. Det er ikke ganske ualmindeligt, at en Mester staaer med 5—6 Lærlinge og derover og ikke en eneste Svend. De ville vel kunne forstaa, at det er et Misforhold, det ere vi ikke tjente med. Og Sagen er end ydermere den, at mange af disse Lærlinge, naar de endelig ere udlærte, ikke kunne finde Beskæftigelse i deres Fag, men ere henviste til at søge Beskæftigelse ved anden Virksomhed, hvad der undertiden kan være meget vanskeligt. Men naar de ikke kunne finde Beskæftigelse i deres eget Fag, saa er den 4—5 Aars Læretid saa godt som spildt, og de Ofre, Forældrene have bragt for at holde deres Børn i Lære, ere spildte. Jeg tror, det vilde være heldigt at faa fremstillet et Billede af det Misforhold, som jeg er overbevist om er til Stede, for at man kan arbejde hen til en Reformering deraf. En Reform af vore Lærlingeforhold vilde jo være meget ønskelig, og saadanne Oplysninger vilde jo være et Materiale, som ogsaa kunde komme den til gode. At der er saa grelle Forhold, skal jeg give et lille kort Bevis for. I Snekkerforbundet er der for nylig foretaget en Undersøgelse af dette Forhold, og det har da vist sig, at der paa det allernærmeste er lige saa mange Lærlinge som Svende. Det maa dog kaldes for et Misforhold. Jeg vil derfor — den ærede Ordfører for Flertallets Udtalelser tydede jo ikke paa, at denne Sag skal i Udvalg — henstille til den højtærede Minister, at der i Spørgeskemaerne maa blive optaget en Rubrik, som angaar Lærlingeforholdet. Jeg mener, at det er af overordentlig stor Nytte og Betydning, og jeg antager, at den højtærede Minister vil kunne imødekomme dette Ønske — det er jo ved et Samarbejde mellem Statistisk Bureau og Ministeren, at Spørgeskemaerne udarbejdes.

I øvrigt kunde jeg i meget slutte mig til det af den ærede Taler, som sidst havde Ordet, udtalte Ønske med Hensyn til de Oplysninger, som skulle indhentes. Lovens § 3, hvori det bestemmes, hvad der maa spørges om og hvad ikke, lyder saaledes: „Tællingen foretages ved Udfyldning af Skemaer, der udarbejdes af Statens statistiske Bureau og godkendes af Indenrigsministeren“ — jeg hører nu, at det vistnok sorterer under Finansministeren — „Disse Skemaer maa intet indeholde om Forretningens Drift eller Nettoudbytte“. Hvorfor maa de ikke indeholde et saadant Spørgsmaal? Jeg mener, at